

PEKING			
TÉT szakdiplomata éves beszámoló jelentés			
2018. június – 2019. június			
Készítette: (TÉT szakdiplomata)	Siklós Lili, tudományos és technológiai szakdiplomata		
Beszámoló véglegesítésének időpontja (év, hó, nap):	2019.	június	4.
1. Vezetői összefoglaló	<p>A mennyiségi növekedésről a minőségi bővülésre való átállás keretében Peking hivatalos célja Kínát egy innováció-alapú országgá tenni 2020-ig, illetve a világ vezető innovációs központjainak egyikévé válni 2030-ig. A 13. öt éves tervben (2016-2020) a K+F+I rendszerének támogatása és fejlesztése az innováció-alapú gazdasági struktúra megteremtése kiemelt nemzeti célként van megjelölve. Kína évek óta stabilan a második helyen áll a kutatás-fejlesztési költségek globális rangsorában; az ország GDP arányos K+F+I ráfordítása 2,13%-ot tesz ki, Peking célja 2020-ig a 2,5%-os arány elérése. A nemzetközi tudományos cikkek és publikációk, valamint a hivatkozási számok tekintetében Kína világviszonylatban elegendően a második helyen áll. A legfontosabb fejlesztési területek közé tartozik az űrkutatás (a tervek szerint kínai asztronauták részéről a 2030-as évek közepén valósulhat meg a holddraszállás), a Beidou műholdas rendszer kiépítése, a kvantumkommunikációs technológiák, a részecskefizika, a biotechnológia, illetve a közvetlenebb ipari felhasználású kutatások terén a robotika, önvezető járművek, a dolgok internete (IoT) és a mesterséges intelligencia (AI) is.</p>		

<p>2. A fogadó ország (akkreditált terület) K+F+I helyzete</p>	<p>A szakpolitikai rendszer legmagasabb központi irányítási szintje az Államtanács Tudományos, Technológiai és Oktatási Bizottsága, amely a K+F+I terület nemzeti stratégiáját, jelentősebb szakpolitikai programjait dolgozza ki. A Tudományos és Technológiai Minisztérium (Ministry of Science and Technology – MOST) a terület központi szakigazgatási szerve. Főbb tevékenységei közé tartozik a központi és a regionális szinteken a TÉT szakpolitika megfogalmazása, stratégia-alkotás, végrehajtás és ellenőrzés; a nemzeti tudomány-fejlesztés támogatása; társadalmi fejlődés elősegítése a tudomány eszközeivel; nemzeti csúcstechnológiai parkok kijelölése és irányítása; kapcsolattartás a kutatóintézetekkel, KKV szektorral és a külföldi partnerintézményekkel. Fontos megjegyezni, hogy tavaly márciusban az Országos Népi Gyűlés hivatalosan is bejelentette a kormányzati struktúra átalakítására vonatkozó javaslatát, amely a bürokrácia áramvonalasítását, a felelősségi körök pontosítását, továbbá a piaci szabályozás fejlesztését hivatott célozni. Az említett kormányzati struktúraváltás TÉT területen is eredményezett intézményi átalakításokat. A kormány döntése értelmében az eddig önállóan működő Külföldi Szakértők Hivatala (State Administration of Foreign Experts Affairs – SAFEA), továbbá a tudományos kutatások finanszírozásának eddigi másik nagyobb szereplője, a Nemzeti Természettudományi Alap (National Natural Science Foundation of China – NSFC) a Tudományos és Technológiai Minisztérium részeként fog működni. A három kiemelt és nagy jelentőséggel bíró akadémia (Tudományos, Társadalomtudományi, illetve Műszaki Akadémia) kutatóintézeti hálózatának működtetéséért, valamint a számára feladatként meghatározott alapkutatási programok végrehajtásáért felel. A kulcstechnológiák kiemelt területei közé tartozik az energetika, élettudományok, földtudományok és környezetvédelem, részecske és nukleáris fizika, továbbá az űrkutatás.</p>
<p>3. Bilaterális K+F+I kapcsolataink helyzete</p>	<p>A 2002-ben aláírt Magyar-Kínai Tudományos és Technológiai Együttműködési Megállapodás alapján két évente kerül kiírásra a közös tudományos és technológiai projekteket támogató pályázat. A 2016 elején záródó pályázati ciklusban 36 projekt valósult meg, amelyet a magyar fél 185 millió forinttal támogatott. A pályázatokra fordított támogatás teljes összege - a kínai fél hozzájárulását is beleszámolva - elérte a 450 millió forintot. Az aktuális pályázati ciklus a tavalyi év végén lezárult, 2019. április 26-án az OBOR Fórum margóján Pekingben került megrendezésre a 8. Magyar-Kínai Tudományos és Technológiai Vegyesbizottsági ülés dr. Birkner Zoltán, az NKFI Hivatal elnöke, valamint Zhang Jianguo miniszterhelyettes elnöklésével a kínai Tudományos és Technológiai Minisztérium (MOST) épületében. Az ülés keretében kihirdetésre kerültek az új pályázati ciklusban kiválasztott közös projektek is (4 kiemelt K+F+I projekt és 11 mobilitási pályázat). 1984-ben került sor a két ország akadémiai</p>

	<p>közi tudományos együttműködés feltételeit szabályozó megállapodás aláírására. Ezt módosította a 2014-ben a Kínai Tudományos Akadémiával (CAS) a közös laborok létesítéséről szóló szándéknyilatkozat, illetve a Kínai Társadalomtudományi Akadémiával (CASS) a „Modern Kína és Magyarország” kutatói hálózatra vonatkozó megállapodás. 2016-ban a közös laborokra vonatkozóan elkészült az MTA Wigner Fizikai Kutatóközpont és a KTA Modern Fizikai Intézet közti közös, 3 évre szóló kutatólabor finanszírozási és kutatási terve, valamint megkezdődött az együttműködés, melynek kutatási célja közös detektor-fejlesztés. 2018-ban az MTA KOKI és a sanghaji székhelyű KTA irányítása alá tartozó Institute of Neurosciences (ION) között került kialakításra közös kutatólabor, melynek célja agykutatási projektek megvalósítása a partner intézetek között. Török Ádám, az MTA főtitkára 2018 óta az „Egy Övezet, Egy Út” kezdeményezés keretében, a Kínai Tudományos Akadémia irányítása mellett kialakított „Alliance of International Science Organizations – ANSO” együttműködés igazgató tanácsának tagja.</p>
<p>4. Multilaterális TÉT együttműködés az adott relációban</p>	<p>Habár az Európai Unió és Kína tudományos kapcsolataiban inkább a politikai jellegű stratégiai párbeszéd a hangsúlyos, elmozdulás tapasztalható a tematikus kutatási együttműködés irányába is. A kiemelt kutatási területek közé tartozik az élelmiszertudományok, a mezőgazdaság, a biotechnológia, a fenntartható urbanizáció, az űrkutatás, továbbá az információtechnológiák. Az említett területeket realizálják a Horizont 2020 Kína-orientációjú pályázati kiírásai is, az EU-Kína 2020 Stratégiai Együttműködési Ütemtervben megfogalmazottak alapján. A helyi EU képviselő szervezetében kéthavonta rendszeresen megrendezésre kerülő TÉT ülések keretében számos előadás alkalmával bemutatásra került a „Horizont Európa” elnevezésű program, amely az előző kutatási és innovációs program (Horizont 2020) eredményeire és sikereire fog építeni, és biztosítja, hogy az EU a globális kutatás és innováció élvonalában maradjon. A nemrégiben létrehozott European Network of Research and Innovation Centres and Hubs, China (ENRICH) - amely az Európai Bizottság támogatásával jött létre – egy olyan globális hálózat, amely elősegíti az európai tudomány, technológia és innováció nemzetközivé válását, egyfajta platformot biztosít a Kína iránt érdeklődő innovatív európai vállalatok számára.</p>

**5. Szerződéses Tét
kapcsolatok helyzete,
megállapodások,
egyezmények
megújítása, új
egyezmények
megkötése a jövőben**

A MOST 154 országgal rendelkezik Tét együttműködési megállapodással, ebből 106 megállapodás kétoldalú. A Magyar-Kínai Tudományos és Technológiai Együttműködési Megállapodás is ebbe a keretrendszerbe illeszkedik. A 2002-ben aláírt Magyar-Kínai Tudományos és Technológiai Együttműködési Megállapodás alapján két évente kerül kiírásra a közös tudományos és technológiai projekteket támogató pályázat. A legutóbbi, 8. Magyar-Kínai Tudományos és Technológiai Vegyesbizottsági ülésre 2019. április 26-án Pekingben került sor az OBOR Fórum margóján. 1984-ben került sor a két ország akadémiai közti tudományos együttműködés feltételeit szabályozó megállapodás aláírására. Ezt módosította a 2014-ben a Kínai Tudományos Akadémiával (CAS) a közös laborok létesítéséről szóló szándéknyilatkozat, illetve a Kínai Társadalomtudományi Akadémiával (CASS) a „Modern Kína és Magyarország” kutatói hálózatra vonatkozó megállapodás.

Egyéb együttműködési megállapodások, egyezmények:

• ELI-ALPS és SIOM 2018 tavaszán írt alá együttműködési megállapodást, ezzel kapcsolatban a 2019. április 26-án megrendezett Tét Vegyesbizottsági ülés során a felek megállapodtak abban, hogy megvizsgálják annak lehetőségét is, hogy az OBOR kezdeményezés keretébe illesztve stratégiai szintre emeljék a szegedi ELI lézerközponttal kapcsolatos együttműködést. Az erre vonatkozó részletek egyeztetés alatt állnak.

• A 2018. november 5-10. között Sanghajban megrendezett Kínai Nemzetközi Import Expo kiállítás keretében átfogó együttműködési megállapodást írt alá az ITM a kínai Ipari és Információs Technológiai Minisztériummal (MIIT).

• Szintén a tavalyi Kínai Nemzetközi Import Expo kiállítás keretében írt alá együttműködési megállapodást az ITM a Huawei Technologies vállalattal a digitális oktatásra vonatkozóan.

• A 2018. november 14-18. között megrendezett 20. China Hi-Tech Fair (CHTF) innovációs és technológiai kiállítás keretében Pesti Máté nagykövet és a CHTF szervezőbizottság alelnöke együttműködési megállapodást írt alá arra vonatkozóan, hogy 2019-ben a 21. CHTF kiállítás egyik kiemelt partnerországa Magyarország lesz a magyar-kínai diplomáciai kapcsolatok felvételének 70. évfordulójának tiszteletére.

• Az idén április 25-27. között megrendezett második „Egy Övezet, Egy Út” rendezvény (OBOR Fórum) keretében, az ITM digitális selyemút együttműködési megállapodásra vonatkozó akcióttervet írt alá a kínai Nemzeti Fejlesztési és Reformbizottsággal (NDRC).

• Szintén az OBOR Fórum keretében dr. Palkovics László innovációs és technológiai miniszter együttműködési megállapodást írt alá Ruan Guanggal, a kínai China National Machinery Import&Export (CMC) vállalat vezérigazgatójával. A megállapodás értelmében akár egymilliárd euró értékben valósítana meg energetikai

	<p>fejlesztéseket Magyarországon a CMC és a kínai társaság a regionális központját is hazánkban tervezi létrehozni.</p> <p>Az OBOR Fórum margóján április 26-án Pekingben került megrendezésre a 8. Magyar-Kínai Tudományos és Technológiai Vegyesbizottsági ülés dr. Birkner Zoltán, az NKFI Hivatal elnöke, valamint Zhang Jianguo miniszterhelyettes részvételével, melynek keretében aláírásra került a vegyesbizottsági ülés jegyzőkönyve és kihirdették a kiválasztott nyertes pályázati projekteket.</p> <p>A 2019. március 10-13. között a Kínába kiutazó Semmelweis delegáció látogatása keretében egyeztetésre került sor a Pekingi Egyetem Orvostudományi Központjában (PKUHSC) a potenciális együttműködési területek feltérképezése céljából. A PKUHSC és a Semmelweis Egyetem közötti együttműködési megállapodás szövege egyeztetés alatt áll, a felek előreláthatóan idén júliusban fogják aláírni a megállapodást.</p>
<p>6. A Tét szakdiplomata által szervezett programok a beszámoltatási időszakban: tudománydiplomáciai prioritások figyelembe vétele, programok jellege, célközönség, utókövetés, feladatok</p>	<p>2018. szeptember 17-19. között a szakdiplomata szervezésében a magyar-kínai űrkutatási kapcsolatok elmélyítését szolgáló rendkívül eredményes szakmai programsorozat került megvalósításra a KKM Űrkutatásért és Űrtevékenységért Felelős Főosztály, az MTA-EK és a BME Szélessávú Hírközlés és Villamosságatan tanszékének bevonásával.</p> <p>Részvétel a Shenzhen városban 2018. november 14-18. között megrendezett 20. China Hi-Tech Fair innovációs és technológiai kiállításon.</p> <p>A Tét szakdiplomata 2018. november 24-én a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából megrendezett, Magyarország tudományosságát népszerűsítő gyerekprogram keretében tartott előadást a Pekingi Magyar Kulturális Intézettel közös szervezésben.</p> <p>Nagy-Rébék Ferenc főosztályvezető 2019. március 4-6. közötti pekingi látogatásának előkészítése és lebonyolítása a 2019. június 3-5. között Budapesten, a KKM Tudománydiplomáciai Főosztály szervezésében megvalósuló 4. Kína-KKE Kulturális és Kreatívipari Fórum kapcsán.</p> <p>2019. március 10-13. között Kínába kiutazó Semmelweis delegáció látogatása keretében március 12-én került felavatásra a Rieger Tibor Kossuth-díjas szobrász által készített Semmelweis Ignácot ábrázoló szobor Heilongjiang tartomány Harbin városában, a Heilongjiang Hagyományos Kínai Orvostudományi Egyetemen.</p>

<p>7. A Tét tevékenységgel összefüggő megrendezett legfontosabb események a beszámolási időszakban (Felsorolás)</p>	<p>2018. november 5-10. között Sanghajban megrendezett Kínai Nemzetközi Import Expo (CIIE) kiállításon való részvétel. 2019. április 25-27. között megrendezett második „Egy Övezet, Egy Út” rendezvényen (OBOR Fórum) való részvétel. 2019. június 3-5. között Budapesten megrendezett Kína-KKE Kulturális és Kreatívipari Fórum.</p>
<p>8. A beszámolási időszak főbb eredményei</p>	<p>A beszámolási időszakban a Tét szakdiplomata közreműködésével és részvételével Kínában megvalósult magas szintű látogatások (a 2018 novemberében, Sanghajban megrendezett CIIE kiállítás, valamint a 2019 áprilisában, Pekingben megrendezett OBOR Fórum) dr. Palkovics László, innovációs és technológiai miniszter részvételével kifejezetten eredményesek és sikeresek voltak a két ország közötti Tét kapcsolatok erősítését illetően. Az események keretében az ITM részéről számos együttműködési megállapodás került aláírásra különböző kínai partnerekkel, amelyek a szakmai kapcsolatok mélyítését hivatottak előmozdítani. További sikernek tekinthető a 2019. március 12-én, a Heilongjiang Hagyományos Kínai Orvostudományi Egyetemen, a Kínai Népköztársaság területén elsőként felállított, Semmelweis Ignácot ábrázoló mellszobor avatási ceremóniája, amelynek apropóján a Semmelweis Egyetem háromfős delegációja is Kínába látogatott a Tét szakdiplomata szervezésében. Az eseményre a Semmelweis Emlékbizottság kezdeményezésére, valamint a KKM Tudománydiplomáciai Főosztály támogatásával került sor.</p>
<p>9. Felvetések, tapasztalatok, javaslatok</p>	<p>Az éves Tét területet érintő szakmai programok tervezése során fontos lenne a regionalitás figyelembevétele, az adott régióban tevékenykedő szakdiplomatak együttműködésével (Kelet-Ázsia relációban a pekingi, szöuli, tokiói, valamint Új-Delhiben dolgozó Tét attasék potenciális együttműködése). A szakdiplomatak közös együttműködésével szakmai vándorkiállítások, konferenciák, delegációs utazások és fórumok megvalósítására kerülhetne sor az ázsiai térségben, a fent említett állomáshelyek bevonásával.</p>

**10. Tervek a 2020
júniusáig terjedő
időszakra**

2019-ben ünnepeljük a magyar-kínai diplomáciai kapcsolatok felvételének 70. évfordulóját, ennek okán a Pekingi Nagykövetség az idei év második felében is számos, a tudománydiplomáciai területet érintő szakmai program megrendezésére készül.

2019 szeptemberében első alkalommal, hagyományteremtés céljából kerül megrendezésre a Pekingi Nagykövetségen a „Magyar Kutatás Napja” elnevezésű szakmai esemény, amelynek keretében a 2016. évi magyar-kínai TÉT pályázatok nyertesei fogják bemutatni a célközönség számára az együttműködés keretében eddig elért kutatási eredményeket.

2019. november 13-17. között Magyarország, mint kiemelt partnerország fog részt venni a Shenzhen városban megrendezésre kerülő 21. China Hi-Tech Fair (CHTF) innovációs és technológiai kiállításon, amely az ország és egyben az ázsiai régió egyik legrangosabb szakmai eseménye. A magyar megjelenéssel kapcsolatos előkészületek, a Magyar Pavilon tervezése, a kiállítás keretében megvalósítani tervezett, hazánk K+F+I tevékenységét népszerűsítő „Magyar Innovációs Nap” elnevezésű program szervezését a szakdiplomata az ITM és a KKM illetékeseivel közösen koordinálja.

2019 decemberében a Pekingi Nagykövetség a Külügyi és Külgazdasági Intézet és a budapesti Kína-KKE Intézet együttműködésben, valamint a PAGEO Geopolitikai Kutatóintézet, Antall József Tudásközpont és a Pekingi Idegen Nyelvi Egyetemnek Magyarország Kutatási Központjának bevonásával a magyar-kínai diplomáciai kapcsolatok felvételének 70. évfordulója alkalmából magyar, kínai és angol nyelvű közös tanulmánykötet publikálásával kíván megemlékezni Budapesten és Pekingben egyaránt.